

6.9.2013

A7-0253/ 001-113

PAKEITIMAI 001-113

pateikė Teisės reikalų komitetas

Pranešimas

Alexandra Thein

Sutuoktinių turto teisinis režimas

A7-0253/2013

Pasiūlymas dėl reglamento (COM(2011)0126 – C7-0093/2011 – 2011/0059(CNS))

Pakeitimas 1

**Pasiūlymas dėl reglamento
10 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(10) *Šiame* reglamente nagrinėjami su sutuoktinių turto teisiniu režimu susiję klausimai. Jis neapima *santuokos sąvokos, kuris* apibrėžiama valstybių narių teise.

Pakeitimas

(10) *šiame* reglamente nagrinėjami su sutuoktinių turto teisiniu režimu susiję klausimai. Jis neapima sąvokos „*santuoka*“, *kuri* apibrėžiama valstybių narių teise. ***Šios sąvokos atžvilgiu reglamentas yra neutralus. Šis reglamentas nepažeidžia sąvokos „santuoka“ apibrėžties, įtvirtintos valstybių narių nacionalinėje teisėje;***

Pakeitimas 2

**Pasiūlymas dėl reglamento
11 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(11) *Į* šio reglamento taikymo sritį turėtų įeiti visi civilinės *teisenos* klausimai, susiję su sutuoktinių turto teisiniu režimu: tiek kasdieniai sutuoktinių turto valdymas, tiek jo padalijimas porai gyvenant skyriumi

Pakeitimas

(11) *į* šio reglamento taikymo sritį turėtų įeiti visi civilinės *teisės* klausimai, susiję su sutuoktinių turto teisiniu režimu: tiek kasdieniai sutuoktinių turto valdymas, tiek jo padalijimas porai gyvenant skyriumi,

arba mirus vienam iš sutuoktinių.

nutraukus santuoką arba mirus vienam iš sutuoktinių;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 9 konstatuojamąją dalį.)

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl reglamento
11 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(11a) tačiau šis reglamentas neturėtų būti taikomas kitoms nei sutuoktinių turto teisinis režimas civilinės teisės sritims. Siekiant aiškumo turėtų būti aiškiai nurodyta, kad šis reglamentas netaikomas tam tikriems klausimams, kurie gali būti laikomi susijusiais su sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 11 konstatuojamąją dalį.)

Pagrindimas

Naują konstatuojamąją dalimi pabrėžiama, kad taikymo sritis turi būti tiksliai apibrėžta ir turi būti nustatyta aiški riba su kitomis teisės sritimis. Atitinkama konstatuojamoji dalis įrašyta į Paveldėjimo reglamento 11 konstatuojamąją dalį.

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl reglamento
12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(12) **Kadangi** sutuoktiniams tenkančios tarpusavio išlaikymo prievolės reglamentuojamos 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 4/2009 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje, **o dovanojimo sandorio galiojimas ir pasekmės nagrinėjami 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente** (EB) Nr. 593/2008 **dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės**

(12) sutuoktiniams tenkančios tarpusavio išlaikymo prievolės, **kurios** reglamentuojamos 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 4/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje, **ir paveldėjimo klausimai, kurie reglamentuojami 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų**

(Roma I), šis reglamentas neturėtų būti taikomas šiems klausimams.

paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo¹, neturėtų būti įtraukti į šio reglamento taikymo sritį;

¹ OL L 201, 2012 7 27, p. 107.

Pakeitimas 5 **Pasiūlymas dėl reglamento** **13 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(13) Šis reglamentas, kaip ir [Europos Parlamento ir Tarybos] reglamentas (ES) Nr. .../... [dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų ir autentiškų aktų, susijusių su paveldėjimu, pripažinimo bei vykdymo ir Europos paveldėjimo pažymėjimo pradėjimo naudoti], neturėtų būti taikomas ir su valstybių narių teisėje nustatytų daiktinių teisių pobūdžiu susijusiems klausimams, pvz., šių teisių viešinimui. Antai valstybės narės, kurioje yra vieno arba abiejų sutuoktinių turtas, teismai gali taikyti daiktinės teisės priemones, susijusias su šio turto perleidimo arba šio turto perleidimo įregistravimu viešajame registre, jei tai numatyta šios valstybės narės teisėje.

(Iš dalies atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 15 konstatuojamąją dalį.)

Pagrindimas

Kaip ir Paveldėjimo reglamente, numatoma aiškesnė riba su daiktine teise. Naujoji konstatuojamoji dalis siejama su Paveldėjimo reglamento 15 konstatuojamąja dalimi.

Pakeitimas 6 **Pasiūlymas dėl reglamento** **13 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Pakeitimas

(13) remiantis Reglamento (ES) Nr. 650/2012 pavyzdžiu šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis daiktinių teisių, numatytų kai kurių valstybių narių nacionalinėje teisėje, ribotam skaičiui (numerus clausus). Iš valstybės narės neturėtų būti reikalaujama, kad ji pripažintų daiktinę teisę, susijusią su toje valstybėje narėje esančiu turtu, jei atitinkama daiktinė teisė nėra numatyta jos teisėje;

(13a) vis dėlto, kad sutuoktiniams būtų suteikta galimybė kitoje valstybėje narėje naudotis teisėmis, kurios buvo sukurtos arba jiems perduotos pagal nustatytą sutuoktinių turto teisinį režimą, šiame reglamente turėtų būti numatytas nežinomos daiktinės teisės pritaikymas pagal panašiausią tos kitos valstybės narės teisėje numatytą lygiavertę daiktinę teisę. Atliekant tokį pritaikymą, turėtų būti atsižvelgta į tikslus ir interesus, kurių siekiama konkrečia daiktine teise, ir su ja siejamas pasekmes. Siekiant nustatyti panašiausią lygiavertę nacionalinę daiktinę teisę, dėl papildomos informacijos apie tos teisės pobūdį ir pasekmes galima kreiptis į valstybės, kurios teisė taikoma sutuoktinių turto teisiniam režimui, institucijas ar kompetentingus asmenis. Tuo tikslu galėtų būti naudojamosi esamais teisminio bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose tinklais, taip pat kitomis turimomis priemonėmis, kurios padeda suprasti užsienio teisę;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 16 konstatuojamąją dalį.)

Pagrindimas

Sprendžiant sutuoktinių turto teisinio režimo klausimus, kaip ir paveldėjimo klausimus, atsiranda tos pačios problemos dėl daiktinių teisių pripažinimo. Naujoji konstatuojamoji dalis atitinka Paveldėjimo reglamento 16 konstatuojamąją dalį.

Pakeitimas 7 **Pasiūlymas dėl reglamento** **13 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

(13b) šis reglamentas neturėtų būti taikomas reikalavimams įregistruoti registre teisę į nekilnojamąjį arba kilnojamąjį turtą. Todėl įregistravimo teisinės sąlygos ir būdas bei institucijos

(pvz., žemės kadastrai arba notarai), kurios privalo tikrinti, kad būtų laikomasi visų reikalavimų ir kad būtų pateikta ar parengta pakankamai dokumentų arba juose pateikta reikiama informacija, turėtų būti nustatomi pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę (nekilnojamojo turto atveju – pagal lex rei sitae).

(Iš dalies atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 18 konstatuojamąją dalį.)

Pagrindimas

Šis reglamentas, kaip ir Paveldėjimo reglamentas, neturėtų būti taikomas reikalavimams įregistruoti teisę į nekilnojamąjį arba kilnojamąjį turtą. Naujoji konstatuojamoji dalis atitinka Paveldėjimo reglamento 18 konstatuojamąją dalį.

Pakeitimas 8 Pasiūlymas dėl reglamento 13 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(13c) šis reglamentas taip pat neturėtų būti taikomas teisės įregistravimo registre pasekmėms. Todėl tai, ar įregistravimas yra, pavyzdžiui, deklaratyvus, ar sukuriančiojo pobūdžio, turėtų būti nustatoma pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę. Taigi, pavyzdžiui, kai teisei į nekilnojamąjį turtą įgyti reikalingas registravimas registre pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę, siekiant užtikrinti registru poveikį erga omnes arba apsaugoti teisinius sandorius, tokio įgijimo momentas turėtų būti reglamentuojamas pagal tos valstybės narės teisę;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 19 konstatuojamąją dalį.)

Pagrindimas

Šis reglamentas, kaip ir Paveldėjimo reglamentas, neturėtų būti taikomas teisės įregistravimo registre padariniams. Naujoji konstatuojamoji dalis atitinka Paveldėjimo reglamento 19 konstatuojamąją dalį.

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl reglamento
13 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(13d) sąvoka „sutuoktinių turto teisinis režimas“, kuria apibrėžiama šio reglamento taikymo sritis, turėtų apimti visas normas, susijusias su turtiniais santykiais tarp sutuoktinių ir trečiųjų asmenų atžvilgiu, atsirandančiais sudarius santuoką ar jai pasibaigus. Šioms normoms priskiriamos ne tik privalomosios taikytinos teisės normos, bet ir kitos galimos papildomos sąlygos, dėl kurių pagal taikytiną teisę susitarė sutuoktiniai;

Pagrindimas

Siekiama patikslinimo.

Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl reglamento
13 e konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(13e) kaip ir Reglamente (ES) Nr. 650/2012, šiame reglamente turėtų būti atsižvelgta į įvairias sistemas, skirtas sutuoktinių turto teisinio režimo klausimams nagrinėti, kurios taikomos valstybėse narėse. Taikant šį reglamentą terminas „teismas“ turėtų būti aiškinamas plačiai ir taikomas ne tik teismines funkcijas atliekantiems teismams tiesiogine šio žodžio prasme, bet ir notarams ar registravimo tarnyboms kai kuriose valstybėse narėse, kurie tam tikrais sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais atlieka teismines funkcijas, kaip antai teismai, ir notarams bei teisės specialistams kai kuriose valstybėse narėse, kurie tam tikroje sutuoktinių turto teisinio režimo byloje atlieka teismines

funkcijas, vadovaudamiesi teismo suteiktais įgaliojimais. Visiems šiame reglamente apibrėžtiems teismams turėtų būti privalomos šiame reglamente nustatytos jurisdikcijos taisyklės. Priešingai, terminas „teismas“ neturėtų apimti valstybės narės neteisminių institucijų, kurios pagal nacionalinę teisę turi teisę nagrinėti sutuoktinių turto teisinio režimo klausimus, pavyzdžiui, daugumoje valstybių narių notarai, jei jie, kaip yra įprasta, nevykdo teisminių funkcijų;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 20 konstatuojamąją dalį.)

Pagrindimas

Siekiant atsižvelgti į įvairius valstybių narių organizacinius modelius sprendžiant sutuoktinių turto teisinio režimo klausimą, prasminga iš Paveldėjimo reglamento perimti termino „teismas“ apibrėžtį. Naujoji konstatuojamoji dalis atitinka Paveldėjimo reglamento 20 konstatuojamąją dalį.

Pakeitimas 11 Pasiūlymas dėl reglamento 14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(14) *Siekiant atsižvelgti į didėjančių porų judumą santuokinio gyvenimo metu ir paskatinti deramą teisingumo vykdymą, šiame reglamente pateiktose jurisdikcijos normose numatoma, kad sutuoktinių turto teisinio režimo klausimus, įskaitant turto padalijimą, susijusius su santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ir santuokos pripažinimo negaliojančia bylomis, nagrinės valstybės narės teismai, kurie pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, turi jurisdikciją nagrinėti minėtas bylas.*

Pakeitimas

(14) *siekiant atsižvelgti į didėjančių porų judumą santuokinio gyvenimo metu ir užtikrinti deramą teisingumo vykdymą, šiame reglamente pateiktose jurisdikcijos taisyklėse numatoma, kad sutuoktinių turto teisinio režimo klausimus, įskaitant turto padalijimą, susijusius su santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ir santuokos pripažinimo negaliojančia bylomis, nagrinės valstybės narės teismai, kurie pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, turi jurisdikciją nagrinėti minėtas bylas, **jei abu sutuoktiniai aiškiai išreikštu ar kitokiu būdu pripažino atitinkamo teismo jurisdikciją;***

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl reglamento
16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(16) *Je*i sutuoktinių turto teisinio režimo klausimai nesusiję nei su santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia bylomis, nei su vieno iš sutuoktinių mirtimi, sutuoktiniai gali nuspręsti turto teisinio režimo klausimus teikti nagrinėti valstybės narės, kurios teisę jie pasirinko kaip taikytiną jų turto teisiniam režimui, teismams. ***Šis sprendimas išreiškiamas sutuoktinių susitarimu, kuris gali būti sudaromas bet kuriuo metu, net teismo proceso metu.***

Pakeitimas

(16) *jei* sutuoktinių turto teisinio režimo klausimai nesusiję nei su santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia bylomis, nei su vieno iš sutuoktinių mirtimi, sutuoktiniai gali nuspręsti turto teisinio režimo klausimus teikti nagrinėti valstybės narės, kurios teisę jie pasirinko kaip taikytiną jų turto teisiniam režimui, teismams. ***Tam reikalingas sutuoktinių susitarimas, kurį sutuoktiniai gali sudaryti ne vėliau kaip prieš kreipdamiesi į teismą, o vėliau – pagal teismo vietos teisę (lex fori);***

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl reglamento
17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(17) *Šiuo* reglamentu turi būti palikta galioti tam tikros valstybės narės teismų teritorinė jurisdikcija nagrinėti su sutuoktinių turto teisiniu režimu susijusius ieškinius nenagrinėjant palikimo dėl porų gyvenimo skyrium arba vieno iš sutuoktinių mirties bylų, ***ir visų pirma numatomas forum necessitatis, kad būtų užkirstas kelias atsisakymui vykdyti teisingumą.***

Pakeitimas

(17) *šiuo* reglamentu turi būti palikta galioti tam tikros valstybės narės teismų teritorinė jurisdikcija nagrinėti su sutuoktinių turto teisiniu režimu susijusius prašymus nenagrinėjant sutuoktinių gyvenimo skyrium arba paveldėjimo dėl vieno iš sutuoktinių mirties bylų, ***remiantis hierarchiniu siejamųjų kriterijų, kuriais užtikrinamas glaudus ryšys tarp sutuoktinių ir valstybės narės, kurios teismai turi jurisdikciją, rinkiniu;***

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl reglamento
17 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(17a) siekiant visų pirma ištaisyti dėl atsisakymo vykdyti teisingumą susidariusią padėtį, į šį reglamentą turėtų būti įtraukta nuostata dėl forum necessitatis, pagal kurią valstybės narės teismui išimtinėmis aplinkybėmis būtų leidžiama priimti sprendimą sutuoktinių turto teisinio režimo klausimu, glaudžiai susijusiu su trečiąja valstybe. Gali būti laikoma, kad tokios išimtinės aplinkybės yra tuomet, kai paaiškėja, kad atitinkamoje trečiojoje valstybėje procesas neįmanomas, pavyzdžiui, dėl pilietinio karo, arba kai pagrįstai negalima tikėtis, kad sutuoktinis pradės procesą ar jame dalyvaus toje valstybėje. Vis dėlto jurisdikcija remiantis forum necessitatis turėtų būti naudojama tik tuo atveju, kai sutuoktinių turto teisinio režimo byla yra pakankamai susijusi su teismo, į kurį kreiptasi, valstybe nare;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 31 konstatuojamąją dalį.)

Pagrindimas

Patikslinami forum necessitatis nuostatos taikymo atvejai, t. y. kad kalbama apie išimties atvejus. Orientuojamasi į Paveldėjimo reglamento 31 konstatuojamąją dalį.

Pakeitimas 15 **Pasiūlymas dėl reglamento** **21 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(21) *Je*i taikytina teisė nepasirenkama ir siekiant taikytinos teisės numatomumą suderinti su būtinybe užtikrinti teisinį saugumą, pirmiausia atsižvelgiant į santuokinio gyvenimo faktines aplinkybes, šiuo reglamentu reikia nustatyti suderintas kolizines normas remiantis hierarchiniu siejamųjų kriterijų sąrašu, kuris leistų nustatyti visam sutuoktinių turtui taikytiną teisę. Pirmiausia reikėtų vadovautis sutuoktinių pirmos bendros įprastinės

Pakeitimas

(21) *jei* taikytina teisė nepasirenkama ir siekiant taikytinos teisės numatomumą suderinti su būtinybe užtikrinti teisinį tikrumą, pirmiausia atsižvelgiant į sutuoktinių gyvenimo faktines aplinkybes, šiuo reglamentu reikia nustatyti suderintas kolizines normas remiantis hierarchiniu siejamųjų kriterijų sąrašu, kuris leistų nustatyti visam sutuoktinių turtui taikytiną teisę. Pirmiausia reikėtų vadovautis **bendros įprastinės gyvenamosios vietos**

gyvenamosios vietos po santuokos sudarymo kriterijumi, o tik po to – sudarant santuoką sutuoktinių turėtos bendros pilietybės kriterijumi. Jei netenkinamas nė vienas iš šių kriterijų arba jei sudarydami santuoką bendrą dvigubą pilietybę turintys sutuoktiniai neturi pirmos bendros įprastinės gyvenamosios vietos, tuomet kaip trečiuoju kriterijumi turėtų būti vadovaujama valstybės, su kuria, atsižvelgiant į visas aplinkybes, **visų pirma į santuokos sudarymo vietą**, abu sutuoktinius sieja glaudžiausi ryšiai *sudarant santuoką*, teise.

santuokos sudarymo momentu arba sutuoktinių pirmos bendros įprastinės gyvenamosios vietos po santuokos sudarymo kriterijumi, o tik po to – sudarant santuoką sutuoktinių turėtos bendros pilietybės kriterijumi. Jei netenkinamas nė vienas iš šių kriterijų arba jei sudarydami santuoką bendrą dvigubą pilietybę turintys sutuoktiniai neturi pirmos bendros įprastinės gyvenamosios vietos, tuomet kaip trečiuoju kriterijumi turėtų būti vadovaujama valstybės, su kuria, atsižvelgiant į visas aplinkybes, abu sutuoktinius sieja glaudžiausi ryšiai *santuokos sudarymo momentu*, teise;

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl reglamento
22 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22a) taikant šį reglamentą, t. y. tais atvejais, kai nustatant, kurios valstybės teisę taikyti, jame daroma nuoroda į pilietybę kaip siejamąjį kriterijų, klausimą, kaip elgtis tais atvejais, kai turimos kelios pilietybės, ir ar asmuo laikomas valstybės piliečiu, reglamentuoja nacionalinė teisė, įskaitant, kai taikoma, tarptautines konvencijas, visapusiškai laikantis Europos Sąjungos bendrųjų principų;

Pagrindimas

Patikslinimas. Atsižvelgiama į Reglamento „Roma III“ 22 konstatuojamąją dalį ir Paveldėjimo reglamento 41 konstatuojamąją dalį.

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl reglamento
24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(24) *Atsižvelgiant* į sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytinos teisės svarbą, reglamentu reikia numatyti tam tikras

(24) *atsižvelgiant* į sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytinos teisės svarbą, *šiuo* reglamentu reikia numatyti tam tikras

garantijas, kad sutuoktiniai arba būsimi sutuoktiniai suvoktų pasirinkimo pasekmes. **Pasirinkimas turės būti įformintas pagal pasirinktos valstybės arba dokumento parengimo vietos valstybės vedybų sutartims taikomas teisės nuostatas ir bent jau suformuluotas raštu, datuotas bei pasirašytas abiejų sutuoktinių. Be to, reikės paisyti galimų papildomų pasirinktoje arba dokumento parengimo vietos valstybės teisėje nustatytų formos reikalavimų dėl tokių sutarčių galiojimo, viešinimo arba registravimo.**

garantijas, kad sutuoktiniai arba būsimi sutuoktiniai suvoktų pasirinkimo pasekmes. **Susitarimas dėl taikytinos teisės turi būti bent rašytinis, jame turi būti nurodyta data ir jis turi būti pasirašytas abiejų sutuoktinių. Taikytinos teisės pasirinkimas turėtų būti įformintas pagal sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytinos teisės arba pagal valstybės, kurioje buvo sudarytas susitarimas, teisės nuostatas;**

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento 24 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(24a) siekiant atsižvelgti į nacionalinės teisės normas, ypač dėl šeimos būsto apsaugos ir dėl sutuoktinių naudojimosi teisių nustatymo, šiuo reglamentu neturėtų būti užkirstas kelias teismui, į kurį buvo kreiptasi, taikyti viršesnes privalomasias normas, taigi turėtų būti leidžiama valstybei narei vietoj kitos valstybės teisės taikyti nacionalinę teisę. Šiame kontekste viršesnės privalomosios normos – tai imperatyviosios nuostatos, kurių, valstybės narės manymu, būtina laikytis, kad būtų apsaugoti jos viešieji interesai, pavyzdžiui, politinė, socialinė ar ekonominė tvarka. Todėl, pavyzdžiui, siekdama apsaugoti šeimos būstą, valstybei narei, kurios teritorijoje yra šis būstas, turėtų būti sudaryta galimybė taikyti savo teisės normas, nepažeidžiant atitinkamoje valstybėje narėje taikomų su taikytinos teisės poveikiu tretiesiems asmenims susijusių apsaugos nuostatų, kurių viršenybė užtikrinama 35 straipsniu;

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl reglamento
27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(27) *Kadangi* vienas iš šio reglamento tikslų yra valstybėse narėse priimtų teismo sprendimų tarpusavio pripažinimas, jame *turi* būti numatytos **Reglamentu (EB) Nr. 44/2001 grindžiamos** teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo normos, **kurios prirėikus būtu priderinamos prie konkrečių šiame reglamente nagrinėjamos srities reikalavimų.**

Pakeitimas

(27) *kadangi* vienas iš šio reglamento tikslų yra valstybėse narėse priimtų teismo sprendimų **sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais** tarpusavio pripažinimas, jame *turėtu* būti numatytos teismo sprendimų pripažinimo, **vykdytinumo** ir vykdymo normos, **panašios į kituose Sąjungos teisės aktuose, susijusiuose su teisiniu bendradarbiavimu civilinėse bylose, numatytas normas;**

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl reglamento
28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) *Siekiant* atsižvelgti į *tai, kad su* sutuoktinių turto **teisiniu režimu susiję klausimai valstybėse narėse nagrinėjami skirtingai,** reglamentu *turi* būti užtikrintas autentiškų dokumentų **pripažinimas ir vykdymas. Tačiau autentiški dokumentai negali būti prilyginti teismo sprendimams, kai kalbama apie jų pripažinimą. Autentiškų aktų pripažinimas reiškia, kad dokumento turinys turi tokią pat įrodomąją galią ir tokias pat pasekmes, kaip ir jų kilmės šalyje, ir jiems taikoma tikrumo prezumpcija, kuri gali būti paneigiama.**

Pakeitimas

(28) *siekiant* atsižvelgti į **skirtingas valstybių narių sistemas, skirtas** sutuoktinių turto **teisinio režimo klausimams nagrinėti,** šiuo reglamentu *turėtu* būti užtikrintas autentiškų dokumentų **sutuoktinių turto teisinio režimo bylose priėmimas ir vykdytinumas visose valstybėse narėse;**

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 60 konstatuojamąją dalį.)

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl reglamento
28 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(28a) teismo sprendimų pripažinimo, vykdytinumo ir vykdymo, autentiškų dokumentų priėmimo ir vykdytinumo ir teisminių susitarimų vykdytinumo klausimais šiame reglamente turėtų būti numatytos nuostatos, panašios į Reglamento (ES) Nr. 650/2012 nuostatas;

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl reglamento
29 konstatuojamoji dalis

(29) Nors sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytina teise turi būti reglamentuojami sutuoktinio ir trečiojo asmens teisiniai santykiai, šios teisės taikymo sąlygos turėtų būti nustatytos valstybės narės, kurioje yra sutuoktinio ar trečiojo asmens įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje, kad būtų užtikrinta pastarojo apsauga. Antai šios valstybės narės teisėje galėtų būti numatyta, kad sutuoktinis savo turto teisinio režimo teise prieš trečiuosius asmenis gali remtis tik tuomet, jei įvykdytos šioje valstybėje narėje numatytos registravimo ir viešinimo sąlygos, nebent trečiasis asmuo žinojo arba turėjo žinoti, kurios valstybės teisė taikytina sutuoktinių turto teisiniam režimui.

(29) vieno iš sutuoktinių ir trečiojo asmens teisinius santykius reglamentuoja sutuoktinių turto teisiniam režimui pagal šį reglamentą taikytina teisė. Tačiau, siekiant užtikrinti trečiojo asmens apsaugą, vieno iš sutuoktinių ir trečiojo asmens teisiniuose santykiuose nėra vienas iš sutuoktinių neturėtų galėti remtis minėtąja teise, jei su trečiuoju asmeniu teisiniais santykiais susieto sutuoktinio ir trečiojo asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra toje pačioje valstybėje, kuri nėra valstybė, kurios teisė yra taikytina sutuoktinių turto teisiniam režimui. Išimties turėtų galioti tuo atveju, kai trečiasis asmuo neatitinka apsaugos sąlygų, taigi kai jis žinojo ar turėjo žinoti apie taikytiną teisę arba kai buvo laikomasi atitinkamoje valstybėje galiojančių registravimo ir viešinimo reikalavimų;

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl reglamento
30 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(30a) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas,

Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl liudijimų ir formų, susijusių su teismo sprendimų, teisminių susitarimų ir autentiškų dokumentų paskelbimo vykdytinais, nustatymo ir vėlesnių dalinių pakeitimų. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai¹;

¹ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 78 konstatuojamąją dalį.)

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento 30 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(30b) patariamoji procedūra Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnyje nustatyta tvarka turėtų būti taikoma įgyvendinimo aktu, kuriais nustatomi ir vėliau iš dalies keičiami šiame reglamente numatyti liudijimai ir formos, priėmimui;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 79 konstatuojamąją dalį.)

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento 32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(32) Šiuo reglamentu paisoma pagrindinių teisių ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos 7, 9, 17, 21 ir 47 straipsniuose dėl teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, teisės tuoktis ir kurti

(32) šiuo reglamentu laikomasi pagrindinių teisių ir principų, įtvirtintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač 7, 9, 17, 20, 21, 23 ir 47 straipsniuose dėl teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, teisės

šeimą pagal nacionalinės teisės aktus, teisės į nuosavybę, bet kokios diskriminacijos draudimo ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą, *pripažintų principų*. Ši reglamentą valstybių narių teismai turi taikyti nepažeisdami šių teisių ir principų.

tuoktis ir kurti šeimą pagal nacionalinės teisės aktus, teisės į nuosavybę, **lygybės prieš įstatymą**, bet kokios diskriminacijos draudimo ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą *ir teisingą bylos nagrinėjimą*. Ši reglamentą valstybių narių teismai turi taikyti nepažeisdami šių teisių ir principų;

(Iš dalies atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 81 konstatuojamąją dalį.)

Pagrindimas

Patvirtindama Komisijos pagrindinių teisių poveikio įvertinimo rezultatus nuomonės referentė pabrėžia, kad teismas, taikydamas reglamentą, privalo ypatingą dėmesį skirti lygybės prieš įstatymą (Pagrindinių teisių chartijos 20 straipsnis), nediskriminavimo (Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnis) ir moterų ir vyrų lygybės (Pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnis) principams.

Pakeitimas 26 **Pasiūlymas dėl reglamento** **1 straipsnio 3 dalies a punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

a) sutuoktinių *teisnumui ir* veiksniumi,

Pakeitimas

a) sutuoktinių ***bendrajam*** veiksniumi;

Pakeitimas 27 **Pasiūlymas dėl reglamento** **1 straipsnio 3 dalies a a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) santuokos buvimui, galiojimui ar pripažinimui;

Pakeitimas 28 **Pasiūlymas dėl reglamento** **1 straipsnio 3 dalies c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) sutuoktinių vieno kitam dovanotoms dovanoms,

Išbraukta.

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 3 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) *našlio* (-ės) paveldėjimo **teisėms**,

Pakeitimas

d) *pergyvenusio sutuoktinio* paveldėjimo **teisių klausimams**,

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 3 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) *bendroms sutuoktinių įmonėms*,

Pakeitimas

e) **klausimams, kuriuos reglamentuoja įmonių, asociacijų ir kitų juridinio asmens statusą turinčių subjektų teisė**,

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 1 straipsnio h punktą.)

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 3 dalies f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) daiktinių teisių **į turtą** pobūdžiui **ir šių teisių viešinimui**.

Pakeitimas

f) daiktinių teisių pobūdžiui,

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 1 straipsnio k punktą.)

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 3 dalies f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

fa) visoms registre įregistruotoms teisėms į nekilnojamąjį ar kilnojamąjį turtą, įskaitant tokių teisių įregistravimui keliamus teisinius reikalavimus, ir tokių teisių įregistravimo arba jų neįregistravimo registre pasekmėms ir

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 1 straipsnio l punktą.)

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 3 dalies f b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

fb) klausimams, susijusiems su sutuoktinių ar buvusių sutuoktinių teise į santuokos metu įgytų teisių gauti senatvės arba netekto darbingumo pensiją perkėlimą ar išlyginimą santuokos nutraukimo atveju.

Pagrindimas

Taikymo sričiai neturėtų priklausyti sutuoktinių teisių į pensiją išlyginimas pagal Vokietijos teisę ir, jei yra, kiti panašūs institutai kitose valstybėse narėse.

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) sutuoktinių turto teisinis režimas – normų, *susijusių su turtiniais santykiais* tarp sutuoktinių ir trečiųjų asmenų atžvilgiu, visuma;

a) sutuoktinių turto teisinis režimas – normų, *taikytinų sudarius santuoką atsirandantiems turtiniams santykiams* tarp sutuoktinių ir trečiųjų asmenų atžvilgiu, visuma;

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) vedybų sutartis – susitarimas, kuriuo sutuoktiniai nustato *tarpusavio turtinius santykius ir turtinius santykius trečiųjų asmenų atžvilgiu*;

b) vedybų sutartis – susitarimas, kuriuo sutuoktiniai *arba būsimi sutuoktiniai nustato savo sutuoktinių turto teisinį režimą*;

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies c punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

c) autentiškas dokumentas – dokumentas, oficialiai parengtas arba **kilmės** valstybėje narėje kaip autentiškas užregistruotas dokumentas, kurio autentiškumas:

Pakeitimas

c) autentiškas dokumentas – dokumentas **sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais**, kuris valstybėje narėje buvo oficialiai parengtas arba įregistruotas kaip autentiškas dokumentas ir kurio autentiškumas:

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punktą.)

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) teismo sprendimas – valstybės narės teismo priimtas sprendimas sutuoktinių turto teisinio režimo byloje, **nesvarbu, ar** įvardijamas **kaip sprendimas, nutartis, įsakymas ar kt., taip pat** teismo kanceliarijos sprendimas dėl teismo proceso išlaidų;

Pakeitimas

d) teismo sprendimas – valstybės narės teismo priimtas sprendimas sutuoktinių turto teisinio režimo byloje, **neatsižvelgiant į tai, kaip tas sprendimas gali būti** įvardijamas, **įskaitant** teismo kanceliarijos sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų nustatymo;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punktą.)

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) kilmės valstybė narė – valstybė narė, kurioje, **atsižvelgiant į konkretų atvejį**, teismo sprendimas **priimtas, vedybų sutartis sudaryta**, autentiškas dokumentas **parengtas**, teisminis susitarimas **patvirtintas arba bendro turto padalijimo ar kitas dokumentas sudarytas teisminės institucijos ar institucijos, kuriai ši perdavė funkcijas arba kurią ši paskyrė, arba jos akivaizdoje**;

Pakeitimas

e) kilmės valstybė narė – valstybė narė, kurioje **buvo priimtas** teismo sprendimas, **parengtas** autentiškas dokumentas **arba patvirtintas ar sudarytas** teisminis susitarimas;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies e punktą.)

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) valstybė narė, *į kurią kreipiamasi* – valstybė narė, kurioje prašoma *pripažinti ir (arba)* vykdyti teismo sprendimą, *vedybų sutartį, autentišką dokumentą*, teisminį susitarimą, *bendro turto padalijimo ar kitą dokumentą, sudarytą teisminės institucijos ar institucijos, kuriai ši perdavė funkcijas arba kurią ši paskyrė, arba jos akivaizdoje*;

Pakeitimas

f) *vykdymo* valstybė narė – valstybė narė, kurioje prašoma *paskelbti vykdytinu arba* vykdyti teismo sprendimą, teisminį susitarimą *ar autentišką dokumentą*;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies f punktą.)

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies g punktas

Komisijos siūlomas tekstas

g) *teismas* – valstybių narių teisminė institucija, vykdanči teisminę funkciją *sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais, taip pat neteisminė institucija arba asmuo, vykdančys jiems valstybių narių teisminės institucijos perduotas arba paskirtas teismų jurisdikcijos funkcijas, numatytas šiame reglamente*;

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

1a. Šiame reglamente terminas „teismas“ reiškia bet kokią teisminę instituciją ir visas kitas institucijas bei teisės specialistus, turinčius kompetenciją sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais, kurie atlieka teismines funkcijas arba vykdo veiklą vadovaudamiesi teisminės institucijos suteiktais įgaliojimais, arba vykdo veiklą

Pakeitimas

prižiūrimi teisminės institucijos su sąlyga, kad tokios kitos institucijos ir teisės specialistai suteikia nešališkumo garantijas ir užtikrina visų šalių teisę būti išklausytoms, ir su sąlyga, kad jų sprendimai pagal valstybės narės, kurioje jie vykdo veiklą, teisę:

a) gali būti apskūsti teisminei institucijai arba jos peržiūrimi ir

b) turi panašią galią ir poveikį kaip ir teisminės institucijos sprendimas dėl to paties klausimo.

Valstybės narės pagal 37a straipsnį praneša Komisijai apie pirmoje pastraipoje nurodytas kitas institucijas ir teisės specialistus.

(Ši nuostata atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalį.)

Pagrindimas

Siekiant atsižvelgti į įvairius valstybių narių organizacinius modelius sprendžiant sutuoktinių turto teisinio režimo klausimą, prasminga iš Paveldėjimo reglamento perimti termino „teismas“ apibrėžtį. Pasiūlytas pakeitimas atitinka Paveldėjimo reglamento 3 straipsnio 2 dalį.

Pakeitimas 42 Pasiūlymas dėl reglamento -3 straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-3 straipsnis

Kompetencija sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais valstybėse narėse

Šiuo reglamentu nedaromas poveikis valstybių narių institucijų kompetencijai spręsti sutuoktinių turto teisinio režimo klausimus.

Pagrindimas

Ši nuostata siejama su Paveldėjimo reglamento 2 straipsniu. Ja prasmingai patikslinamos reglamento nuostatos sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais.

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės teismai, *kuriems* pagal [Europos Parlamento ir Tarybos] reglamentą (ES) Nr. .../... [dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų ir autentiškų aktų, susijusių su paveldėjimu, pripažinimo bei vykdymo ir Europos paveldėjimo pažymėjimo pradėjimo naudoti] pareikštas ieškinys dėl vieno iš sutuoktinių palikimo, taip pat turi jurisdikciją priimti sprendimą su *ieškiniu* susijusiais sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais.

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės teismai, *kuriems* pagal Reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 *pareikštas ieškinys* dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium arba santuokos pripažinimo negaliojančia, taip pat turi jurisdikciją priimti sprendimą su *ieškiniu* susijusiais sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais, *jei sutuoktiniai šiuo tikslu sudaro susitarimą*.

Susitarimą galima sudaryti bet kuriuo metu, taip pat teismo proceso metu. Jei jis sudaromas prieš teismo procesą, turi būti suformuluotas raštu, datuotas ir abiejų šalių pasirašytas.

Sutuoktiniams nesudarius susitarimo, jurisdikcija reglamentuojama 5 ir kitais straipsniais.

Pakeitimas

Valstybės narės teismai, *į kuriuos kreipiamasi vieno iš sutuoktinių paveldėjimo klausimais* pagal Reglamentą (ES) Nr. 650/2012, taip pat turi jurisdikciją priimti sprendimą su *ta paveldėjimo byla* susijusiais sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais.

Pakeitimas

Valstybės narės teismai, pagal Reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 *nagrinėjantys ieškinį* dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium arba santuokos pripažinimo negaliojančia, taip pat turi jurisdikciją priimti sprendimą su *ieškiniu* susijusiais sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais, *jei abu sutuoktiniai aiškiai išreikštu ar kitokiu nedviprasmišku būdu pripažino atitinkamo teismo jurisdikciją*.

Jei pirmoje pastraipoje nurodyto teismo jurisdikcija nebuvo pripažinta, jurisdikcija reglamentuojama 5 ir kitais straipsniais.

Pagrindimas

Santuokos nutraukimo byloje, net ir klausimais, susijusiais su sutuoktinių turto teisiniu režimu,

nereikėtų numatyti savaiminio bylos priskyrimo teismui prioriteto nuostatos, siekiant geriau apsaugoti bylos šalių interesus ir užtikrinti, kad jos pritaris santuokos nutraukimo bylą nagrinėjančio teismo jurisdikcijai. Siūloma nuostata atitinka Reglamento Briuselis IIa 12 straipsnio 1 dalies b punktą.

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl reglamento
4 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a straipsnis

Susitarimas dėl jurisdikcijos

1. *Sutuoktiniai gali susitarti, kad jurisdikciją priimti sprendimą jų turto teisinio režimo klausimais turi valstybės narės, kurios teisę jie pasirinko kaip taikytiną jų turto teisiniam režimui pagal 16 straipsnį, teismai. Tokia jurisdikcija yra išimtinė.*

Nedarant poveikio 3 pastraipai, susitarimas dėl jurisdikcijos gali būti sudarytas arba pakeistas bet kuriuo metu, tačiau ne vėliau kaip kreipimosi į teismą momentu.

Jei tai numatyta teismo vietos teisėje, sutuoktiniai gali pakeisti pasirinktą jurisdikciją taip pat ir po to, kai buvo kreiptasi į teismą. Tokiu atveju toks jurisdikcijos pakeitimas įregistruojamas teisme laikantis teismo vietos teisės.

Jei susitarimas sudaromas prieš teismo procesą, jis turi būti sudaromas raštu nurodant datą ir pasirašytas abiejų sutuoktinių. Visi elektroninėmis priemonėmis perduoti pranešimai, kuriais ilgam laikui užfiksuojamas susitarimas, laikomi lygiaverčiais rašytiniam susitarimui.

2. *Sutuoktiniai taip pat gali susitarti, kad jurisdikciją turi valstybės narės, kurios teisė taikytina pagal 17 straipsnį, jei nepasirinkta taikytina teisė, teismai.*

Pagrindimas

1 dalyje perimamos svarbios Reglamento „Roma III“ 5 straipsnio 2 ir 3 dalies nuostatos.

2 dalyje pasiūlytos nuostatos atitinka praktinį poreikį.

Pakeitimas 46 **Pasiūlymas dėl reglamento** **4 b straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b straipsnis

Jurisdikcija, grindžiama atsakovo įstojimu į teismo procesą

1. Be jurisdikcijos, kylančios iš kitų šio reglamento nuostatų, jurisdikciją turi valstybės narės, kurios teisė pasirinkta pagal 16 straipsnį arba taikytina pagal 17 straipsnį, teismas, į kurio nagrinėjamą bylą įstojo atsakovas. Ši taisyklė netaikoma, jeigu atsakovas įstojo į bylą siekdamas užginčyti jurisdikciją arba jeigu pagal 3, 4 arba 4a straipsnį jurisdikciją turi kitas teismas.

2. Prieš prisiimdamas jurisdikciją pagal 1 dalį, teismas užtikrina, kad atsakovas būtų informuotas apie savo teisę ginčyti teismo jurisdikciją ir apie įstojimo ar neįstojimo į bylą pasekmes.

Pakeitimas 47 **Pasiūlymas dėl reglamento** **5 straipsnis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1) Kitais nei 3 ir 4 straipsniuose numatytais atvejais jurisdikciją priimti sprendimą sutuoktinių turto teisinio režimo bylose turi:

a) ***sutuoktinių bendros įprastinės gyvenamosios vietos*** valstybės narės teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,

Jei joks teismas neturi jurisdikcijos pagal 3, 4 ir 4a straipsnius, jurisdikciją priimti sprendimą sutuoktinių turto teisinio režimo bylose turi:

a) valstybės narės, ***kurios teritorijoje kreipimosi į teismą momentu yra sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta,*** teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,

b) *sutuoktinių paskutinės bendros įprastinės gyvenamosios vietos* valstybės narės teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,

c) *atsakovo įprastinės gyvenamosios vietos* valstybės narės teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,

d) *abiejų sutuoktinių pilietybės* arba – Jungtinės Karalystės ir Airijos atveju – jų bendros gyvenamosios vietos valstybės narės teismai.

2) Abi šalys gali taip pat susitarti, kad jurisdikciją priimti sprendimą dėl jų turto teisinio režimo klausimų turi valstybės narės, kurios teisę pagal 16 ir 18 straipsnius jie pasirinko kaip taikytiną jų turto teisiniui režimui, teismai.

Susitarimą galima sudaryti bet kuriuo metu, taip pat teismo proceso metu. Jei jis sudaromas prieš teismo procesą, turi būti suformuluotas raštu, datuotas ir abiejų šalių pasirašytas.

(Dėl 2 dalies žiūrėti pakeitimą dėl 4a (naujo) straipsnio. Tekstas pakeistas)

Pakeitimas 48 **Pasiūlymas dėl reglamento** **6 straipsnis**

Komisijos siūlomas tekstas

Kai nė vienas teismas neturi jurisdikcijos pagal 3, 4 ir 5 straipsnius, valstybės narės teismai turi jurisdikciją, jei vieno arba abiejų sutuoktinių turtas arba jo dalis yra šios valstybės narės teritorijoje; tokiu atveju teismas, į kurį kreiptasi, **turės** priimti sprendimą tik dėl šio turto **ar jo dalies**.

b) valstybės narės, *kurios teritorijoje buvo sutuoktinių paskutinė įprastinė gyvenamoji vieta, jeigu kreipimosi į teismą momentu vienas iš jų ten tebegyvena*, teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,

c) valstybės narės, *kurios teritorijoje kreipimosi į teismą momentu yra atsakovo įprastinė gyvenamoji vieta*, teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama,

d) *valstybės narės, kurios pilietybę kreipimosi į teismą momentu turi abu sutuoktiniai, teismai* arba – Jungtinės Karalystės ir Airijos atveju – jų bendros nuolatinės gyvenamosios vietos (angl. *domicile*) valstybės narės teismai, *arba, jei ši sąlyga netenkinama,*

da) valstybės narės, kurios pilietybę turi atsakovas, teismai arba – Jungtinės Karalystės ir Airijos atveju – *atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos (angl. domicile) valstybės narės teismai.*

Pakeitimas

Jei joks valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 3, 4, **4a** ir 5 straipsnius, valstybės narės teismai turi jurisdikciją, jei vieno arba abiejų sutuoktinių **nekilnojamas arba registruotas** turtas yra tos valstybės narės teritorijoje; tokiu atveju teismas, į kurį kreiptasi, **turi** jurisdikciją priimti sprendimą tik dėl **nekilnojamojo arba registruoto** turto.

Šiuo atveju valstybės narės teismai turi jurisdikciją priimti sprendimą tik dėl to nekilnojamojo ar registruoto turto, kuris yra jų valstybės narės teritorijoje.

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Kai nė vienas valstybės narės teismas **neturi jurisdikcijos pagal 3, 4, 5 ir 6 straipsnius**, valstybės narės teismai **gali išimtinė** tvarka **ir su sąlyga, kad** byla glaudžiai susijusi **su šia valstybe nare, priimti sprendimą dėl sutuoktinių turto teisinio režimo, jei dėl pagrįstų priežasčių teismo procesas negali būti pradėtas ar vykdomas arba jei paaiškėja, kad jis neįmanomas trečiojoje valstybėje.**

Pakeitimas

Kai **pagal 3, 4, 4a, 5 ir 6 straipsnius jurisdikcijos neturi** nė vienas valstybės narės teismas, valstybės narės teismai **išimties** tvarka **gali priimti sprendimą sutuoktinių turto teisinio režimo byloje, jeigu procesas pagrįstai negali būti pradėtas ar vykdomas, arba būtų neįmanomas trečiojoje valstybėje, su kuria** byla yra glaudžiai susijusi.

Byla turi būti pakankamai susijusi su valstybe nare, į kurios teismą buvo kreiptasi.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 11 straipsnį.)

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl reglamento
8 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Teismas, **kuriam pareikštas ieškinys pagal 3, 4, 5, 6 arba 7 straipsnius ir kuriame tebevyksta procesas**, taip pat turi jurisdikciją nagrinėti priešieškinį, jei jis priklauso šio reglamento taikymo sričiai.

Pakeitimas

Teismas, **kuriame vyksta teismo procesas pagal 3, 4, 4a, 5, 6 arba 7 straipsnius**, taip pat turi jurisdikciją nagrinėti priešieškinį, jei jis priklauso šio reglamento taikymo sričiai.

Jei į teismą buvo kreiptasi pagal 6 straipsnį, jis turi jurisdikciją nagrinėti priešieškinį tik dėl nekilnojamojo ar registruoto turto, kuris yra pagrindinis ginčo objektas.

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Laikoma, kad į teismą kreiptasi:

- a) tą dieną, kai teismui pateikiamas bylos iškelimo arba lygiavertis dokumentas, *jei* ieškovas vėliau ėmėsi priemonių, kurių turėjo imtis, kad dokumentas būtų įteiktas atsakovui; **arba**
- b) jei dokumentas turi būti įteiktas prieš jį pateikiant teismui – tą dieną, kai jį gauna už *jo* įteikimą atsakinga institucija, *jei* ieškovas vėliau ėmėsi priemonių, kurių turėjo imtis, kad dokumentas būtų pateiktas teismui.

Pakeitimas

Taikant šį skyrių, laikoma, kad į teismą kreiptasi:

- a) tą dieną, kai teismui pateikiamas bylos iškelimo arba lygiavertis dokumentas, *su sąlyga, kad* ieškovas vėliau ėmėsi priemonių, kurių *jis* turėjo imtis, kad dokumentas būtų įteiktas atsakovui;
- b) jei dokumentas turi būti įteiktas prieš jį pateikiant teismui – tą dieną, kai jį gauna už *dokumento* įteikimą atsakinga institucija, *su sąlyga, kad* ieškovas vėliau ėmėsi priemonių, kurių *jis* turėjo imtis, kad dokumentas būtų pateiktas teismui, **arba**
- ba) jei teismo procesas pradedamas paties teismo iniciatyva – tą dieną, kai teismas priima sprendimą pradėti teismo procesą, arba, jeigu nereikalaujama priimti tokio sprendimo, tą dieną, kai byla įregistruojama teisme.**

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 14 straipsnį.)

Pagrindimas

Šis pakeitimas grindžiamas Paveldėjimo reglamento 14 straipsniu

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Jei skirtingų valstybių narių teismuose **bylos iškeliamos** dėl to paties dalyko, tuo pačiu pagrindu **ir tarp tų pačių šalių**, teismas, į kurį kreiptasi vėliau, savo iniciatyva sustabdo bylos nagrinėjimą, kol **nustatoma** teismo, į kurį kreiptasi pirmiausia, jurisdikcija.

Pakeitimas

1. Jeigu skirtingų valstybių narių teismuose **pradedamas procesas byloje tarp sutuoktinių** dėl to paties dalyko **ir** tuo pačiu pagrindu, teismas, į kurį kreiptasi vėliau, savo iniciatyva sustabdo bylos nagrinėjimą, kol **bus nustatyta** teismo, į kurį kreiptasi pirmiausia, jurisdikcija.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 17 straipsnį.)

Pakeitimas 53
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Susiję ieškiniai

Pakeitimas

Susijusios bylos

Pakeitimas 54
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Kai šie ieškiniai nagrinėjami pirmosios instancijos teismuose, teismas, į kurį kreiptasi vėliau, **vienos iš šalių** prašymu taip pat gali atsisakyti jurisdikcijos, jei jurisdikciją nagrinėti *šiuos ieškinius* turi teismas, į kurį kreiptasi pirmiausia, ir jei pagal jo teisę leidžiama ieškinius sujungti.

Pakeitimas

2. Jeigu šios bylos nagrinėjamos pirmosios instancijos teismuose, teismas, į kurį kreiptasi vėliau, **vieno iš sutuoktinių** prašymu taip pat gali atsisakyti jurisdikcijos, jei jurisdikciją nagrinėti *šias bylas* turi teismas, į kurį kreiptasi pirmiausia, ir jei pagal jo teisę leidžiama sujungti *tas bylas*.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 18 straipsnį.)

Pagrindimas

Šis pakeitimas atitinka Paveldėjimo reglamento 17 straipsnį.

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl reglamento
13 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

13a straipsnis

Informacijos teikimas sutuoktiniams

Kompetentinga institucija privalo per pagrįstą laikotarpį informuoti sutuoktinį (-ius) apie visas jiems iškeltas sutuoktinių turto teisinio režimo bylas.

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

*Vienos valstybės teismų gali būti **prašoma priimti** šios valstybės narės teisėje numatytas laikinąsias **arba** apsaugos priemonės, net jei pagal šį reglamentą jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės turi kitos valstybės narės teismai.*

Pakeitimas

*Valstybės narės teismuose gali būti **pateiktas prašymas taikyti pagal tos valstybės teisę** numatytas laikinąsias priemonės, **įskaitant** apsaugos priemonės, net jeigu pagal šį reglamentą kitos valstybės narės teismai turi jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės.*

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 19 straipsnį.)

Pakeitimas 57
Pasiūlymas dėl reglamento
15 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pagal 16, 17 **ir 18** straipsnius *santuokinių* turto teisiniam režimui taikytina teisė taikoma visam *sutuoktinių* turtui.

Pakeitimas

1. Pagal 16 **ir** 17 straipsnius *sutuoktinių* turto teisiniam režimui taikytina teisė taikoma visam turtui, **kuriam taikomas tas režimas, neatsižvelgiant į turto buvimo vietą.**

Pakeitimas 58
Pasiūlymas dėl reglamento
15 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Nedarant poveikio 1 straipsnio 3 dalies f ir fa punktams, pagal *sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytiną teisę, inter alia, reglamentuojama:*

a) *sutuoktinių turto padalijimas į įvairias kategorijas prieš sudarant santuoką ir po jos sudarymo;*

b) *turto kategorijos keitimas kita;*

c) *prireikus, atsakomybė už kitas sutuoktinio skolas;*

d) *sutuoktinio teisė disponuoti turtu santuokos metu;*

e) *sutuoktinių turto teisinio režimo*

panaikinimas bei likvidavimas ir su santuokos nutraukimu susijęs turto padalijimas;

f) sutuoktinių turto teisinio režimo poveikis vieno iš sutuoktinių ir trečiojo asmens teisiniams santykiams pagal 35 straipsnį;

g) susitarimo dėl sutuoktinių turto galiojimas materialiuoju požiūriu.

Pagrindimas

Pateikiant „teigiamąjį sąrašą“, kuris yra ir Paveldėjimo reglamente, siekiama patikslinti taikymo sritį.

Pakeitimas 59 Pasiūlymas dėl reglamento 15 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

15a straipsnis

Visuotinis taikymas

Pagal šį reglamentą nustatyta teisė taikoma neatsižvelgiant į tai, ar ši teisė yra valstybės narės teisė, ar ne.

(Žr. 21 straipsnio pakeitimą; tekstas pakeistas)

Pagrindimas

Ši bendroji nuostata turėtų būti įrašyta straipsnio pradžioje. Anksčiau tekstas buvo įtrauktas į 21 straipsnį.

Pakeitimas 60 Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Sutuoktiniai arba būsimi sutuoktiniai gali ***pasirinkti*** jų turto teisiniam režimui taikytiną teisę, jei tai:

I. Sutuoktiniai arba būsimi sutuoktiniai gali ***susitarti nustatyti arba pakeisti*** jų turto teisiniam režimui taikytiną teisę, jei tai:

a) sutuoktinių arba būsimų sutuoktinių bendros įprastinės gyvenamosios vietos

valstybės teisė, arba

b) vieno iš sutuoktinių arba būsimų sutuoktinių *įprastinės gyvenamosios vietos pasirenkant taikytiną teisę valstybės teisė, arba*

c) valstybės, kurios pilietybę pasirenkant taikytiną teisę turi vienas iš sutuoktinių arba būsimų sutuoktinių, teisė.

a) valstybės, kurioje yra sutuoktinių arba būsimų sutuoktinių, *arba vieno iš jų įprastinė gyvenamoji vieta susitarimo sudarymo momentu,* teisė arba

b) valstybės, kurios pilietybę turi vienas iš sutuoktinių arba būsimų sutuoktinių *susitarimo sudarymo momentu,* teisė.

2. Išskyrus atvejus, kai sutuoktiniai susitaria kitaip, sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytinos teisės pakeitimas santuokos metu galioja tik ateityje.

3. Jei sutuoktiniai nusprendžia, kad taikytinos teisės pakeitimas galioja atgaline tvarka, galiojimas atgaline tvarka neturi poveikio nei pagal anksčiau taikytą teisę sudarytų susitarimų galiojimui, nei iš anksčiau taikytos teisės kylančioms trečiųjų asmenų teisėms.

Pagrindimas

16 ir 18 straipsniai buvo sujungti, kad būtų pagerinta teksto struktūra ir nuostatos taptų aiškesnės.

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl reglamento

17 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Jei *sutuoktiniai nepasirenka taikytinos teisės*, jų turto teisiniam režimui taikytina:

Pakeitimas

1. Jei *pagal 16 straipsnį nebuvo sudarytas susitarimas dėl taikytinos teisės*, sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytina *teisė yra*:

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl reglamento

17 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) sutuoktinių *pirmos bendros įprastinės gyvenamosios vietos* po santuokos sudarymo *valstybės teisė, arba*

Pakeitimas

a) *valstybės, kurioje yra* sutuoktinių *bendra įprastinė gyvenamoji vieta santuokos sudarymo momentu* arba

sutuoktinių pirma bendra įprastinė gyvenamoji vieta po santuokos sudarymo, teisė arba

Pakeitimas 63
Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) valstybės, su kuria, atsižvelgiant į visas aplinkybes, *visų pirma į santuokos sudarymo vietą*, sutuoktinius sieja glaudžiausi ryšiai, teisė.

Pakeitimas

c) valstybės, su kuria, atsižvelgiant į visas aplinkybes *santuokos sudarymo momentu, neatsižvelgiant į santuokos sudarymo vietą*, abu sutuoktinius sieja glaudžiausi ryšiai, teisė.

Pagrindimas

Patikslinimai

Pakeitimas 64
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

18 straipsnis

Taikytinos teisės keitimas

Santuokiniai gali bet kuriuo santuokinio gyvenimo etapu nuspręsti savo turto teisiniam režimui taikyti kitą nei iki tol taikytą teisę. Jie gali pasirinkti tik vieną iš toliau nurodytų teisių:

a) vieno iš sutuoktinių įprastinės gyvenamosios vietos pasirenkant taikytiną teisę valstybės teisę, arba

b) valstybės, kurios pilietybę pasirenkant taikytiną teisę turi vienas iš sutuoktinių, teisę.

Sutuoktinių turtui taikytinos teisės keitimas galioja tik ateityje, nebent sutuoktiniai nusprendžia kitaip.

Jei sutuoktiniai nusprendžia, kad taikytinos teisės pakeitimas galioja atgaline data, galiojimas atgaline data

Pakeitimas

Išbraukta.

neturi poveikio nei pagal anksčiau taikytą teisę sudarytų sandorių galiojimui, nei iš anksčiau taikytos teisės kylančioms trečiųjų asmenų teisėms.

Pakeitimas 65
Pasiūlymas dėl reglamento
19 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Taikytinos teisės pasirinkimas užfiksuojamas pasirinktos valstybės arba dokumento parengimo vietos valstybės teisėje vedybų sutartims nustatyta forma.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, pasirinkimas turi būti bent aiškiai išreikštas, suformuluotas raštu, datuotas ir abiejų šalių pasirašytas.

3. Be to, jei valstybės narės, kurioje pagal šio straipsnio 1 dalį pasirinkdami taikytiną teisę abu sutuoktiniai turi bendrą įprastinę gyvenamąją vietą, teisėje numatyti papildomi vedybų sutarties formos reikalavimai, jų privaloma laikytis.

Pakeitimas

1. 16 straipsnyje nurodytas susitarimas dėl taikytinos teisės turi būti sudaromas raštu nurodant datą ir pasirašytas abiejų sutuoktinių. Visi elektroninėmis priemonėmis perduoti pranešimai, kuriais ilgam laikui užfiksuojamas susitarimas, laikomi lygiaverčiais rašytiniam susitarimui.

2. Šis susitarimas turi atitikti formos reikalavimus pagal sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytiną teisę arba valstybės, kurioje buvo sudarytas susitarimas, teisę.

3. Tačiau, jei valstybės narės, kurioje susitarimo dėl taikytinos teisės sudarymo momentu yra abiejų sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje numatyti papildomi tokių susitarimų ar, tokiems nesant, vedybų sutarčių formos reikalavimai, jų privaloma laikytis.

4. Jei susitarimo dėl taikytinos teisės sudarymo momentu sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta yra skirtingose valstybėse ir tų valstybių teisėje numatyti skirtingi formos reikalavimai, susitarimas formaliai galioja, jei jis atitinka vienos iš tų valstybių narių teisėje numatytus reikalavimus.

5. Jei susitarimo sudarymo momentu tik vieno iš sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta yra vienoje iš valstybių narių ir tos valstybės teisėje nustatyta papildomų formalių tokių susitarimų reikalavimų, taikomi šie reikalavimai.

(Panašus į Reglamento (ES) Nr. 650/2012 5 straipsnio 2 dalį.)

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl reglamento
20 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Vedybų sutarties formai taikytina teisė

1. Galioja vedybų sutartis, kurios forma atitinka sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytinoje teisėje arba sutarties parengimo vietos valstybės teisėje nustatytus reikalavimus.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, vedybų sutartis turi būti bent sudaroma raštu, datuota ir abiejų sutuoktinių pasirašyta.

3. Be to, jei valstybės narės, kurioje sudarydami vedybų sutartį abu sutuoktiniai turi bendrą įprastinę gyvenamąją vietą, teisėje numatyti papildomi šios sutarties formos reikalavimai, jų privaloma laikytis.

Pakeitimas 67
Pasiūlymas dėl reglamento
20 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Vedybų sutarties formos reikalavimai

Vedybų sutarties formai pagal šį reglamentą atitinkamai taikomas 19 straipsnis. Šiame straipsnyje 19 straipsnio 3 dalyje numatyti papildomi formos reikalavimai taikomi tik vedybų sutartims.

Pakeitimas

20a straipsnis

Daiktinių teisių pritaikymas

Jeigu asmuo remiasi daiktine teise, į kurią jis turi teisę pagal sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytiną teisę, o valstybės narės, kurioje remiamasi ta teise, teisėje atitinkama daiktinė teisė nėra žinoma, prireikus ir kiek tai įmanoma, ši daiktinė teisė pritaikoma pagal panašiausią tos valstybės teisėje numatytą lygiavertę daiktinę teisę, atsižvelgiant į tikslus ir interesus, kurių siekiama konkrečia daiktine teise, ir su ja siejamas pasekmes.

Pagrindimas

Sprendžiant sutuoktinių turtinių santykių klausimus, kaip ir paveldėjimo klausimus, atsiranda tos pačios problemos dėl daiktinių teisių pripažinimo. Naujas straipsnis dalis atitinka Paveldėjimo reglamento 31 straipsnį.

Pakeitimas 68
Pasiūlymas dėl reglamento
21 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

21 straipsnis

Kolizinių normų visuotinis taikymas

Pagal šio skyriaus nuostatas nustatyta teisė taikytina net tuomet, jei ji nėra valstybės narės teisė.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 69
Pasiūlymas dėl reglamento
22 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Šio reglamento nuostatos negalės turėti poveikio imperatyvių normų, kurių laikymąsi valstybė narė laiko tokiu svarbiu jos viešųjų interesų, pavyzdžiui, politinės, socialinės ar ekonominės sistemos, apsaugai, kad ji privalo būti taikoma visais jos taikymo sričiai priklausančiais atvejais, kad ir kokia būtų pagal šį reglamentą sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytina teisė, taikymui.

Pakeitimas

1. Viršesnės privalomosios nuostatos – tai nuostatos, kurių nesilaikant būtų akivaizdžiai pažeidžiama atitinkamos valstybės narės viešoji tvarka (ordre public). Kompetentingos institucijos neturėtų aiškinti viešosios tvarkos išimties matetaip, kad tai prieštarautų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijai, ypač jos 21 straipsniui, kuriuo draudžiama bet kokios formos diskriminacija.

2. Nedarant poveikio pagal 35 straipsnį taikomoms su taikytinos teisės poveikiu tretiesiems asmenims susijusioms apsaugos nuostatoms, šiuo reglamentu neribojamas teismo vietos teisės viršesnių privalomųjų nuostatų taikymas.

Pakeitimas 70
Pasiūlymas dėl reglamento
23 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pagal šį reglamentą nustatytos teisės nuostata gali būti netaikoma tik tuomet, jei jos taikymas akivaizdžiai nesuderinamas su ginčo nagrinėjimo vietos viešąja tvarka.

Pakeitimas

*Atsisakyti taikyti kurios nors iš šiame reglamente nustatytų valstybių teisės nuostatą galima tik tuo atveju, jeigu toks taikymas yra akivaizdžiai nesuderinamas su teismo vietos viešąja tvarka (*ordre public*).*

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 35 straipsnį.)

Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl reglamento
24 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pagal šį reglamentą nustatytos teisės taikymas reiškia tos teisės normų, o ne jos tarptautinės privatinės teisės normų taikymą.

Pakeitimas

Šiame reglamente ipareigojimas taikyti tam tikros valstybės teisę reiškia ipareigojimą taikyti šioje valstybėje galiojančias teisės normas, išskyrus tarptautinės privatinės teisės normas.

Pagrindimas

Atitinka Reglamento „Roma I“ 20 straipsnį.

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybių, turinčių dvi arba daugiau teisės sistemų, teritorinių įstatymų kolizija

Pakeitimas

Valstybės, kuriose taikoma daugiau nei viena teisės sistema. Teisės kolizijos teritorijos atžvilgiu

1. Jei šiame reglamente nurodyta teisė yra valstybės, kurių sudaro keli teritoriniai vienetai, kurių kiekvienas turi savo sutuoktinių turto teisinį režimą reglamentuojančias teisės normas, teisė, pagal tos valstybės vidaus kolizines normas nustatoma, kurio atitinkamo teritorinio vieneto teisės normos turi būti

Jei valstybę sudaro keletas teritorinių vienetų, kurių kiekvienas turi savą teisės sistemą arba savą su šiuo reglamentu reglamentuojamais klausimais susijusių normų rinkinį:

a) nustatant *pagal šį reglamentą* taikytiną teisę, *bet kokia* nuoroda į šios valstybės teisę laikoma *nuoroda į tam tikrame teritoriniame vienetė galiojančią teisę*;

b) *bet kokia* nuoroda į *įprastinę gyvenamąją vietą šioje valstybėje laikoma nuoroda į įprastinę gyvenamąją vietą teritoriniame vienetė*;

c) *bet kokia* nuoroda į *pilietybę laikoma nuoroda į pagal šios valstybės teisę nustatyto teritorinio vieneto, arba, jei taikytinų normų nėra, šalių pasirinkto teritorinio vieneto, arba, jei teritorinis vienetas nepasirinktas, teritorinio vieneto, su kuriuo sutuoktinį (-ius) sieja glaudžiausi ryšiai, pilietybę*.

taikomos.

1a. Nesant tokių vidaus kolizinių teisės normų:

a) nustatant taikytiną teisę *pagal nuostatas, kuriose daroma* nuoroda į *sutuoktinių įprastinę gyvenamąją vietą, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, kuriame buvo sutuoktinių įprastinę gyvenamoji vieta, teisę*;

b) *nustatant taikytiną teisę pagal nuostatas, kuriose daroma* nuoroda į *sutuoktinių pilietybę, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, su kuriuo sutuoktiniai glaudžiausiai susiję, teisę*;

c) *nustatant taikytiną teisę pagal visas kitas nuostatas, kuriose daroma* nuoroda į *kitus elementus, kurie yra siejamieji kriterijai, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, kuriame yra atitinkamas elementas, teisę*.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 36 straipsnį.)

Pagrindimas

Atitinka Paveldėjimo reglamento 36 straipsnį.

Pakeitimas 73
Pasiūlymas dėl reglamento
25 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

25a straipsnis

Valstybės, kuriose taikoma daugiau nei viena teisės sistema. Teisės kolizijos asmenų atžvilgiu

Valstybės, kuri turi dvi ar daugiau teisės sistemų arba du ar daugiau normų rinkinių, taikomų įvairių kategorijų asmenims sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais, atveju visos nuorodos į tos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teisės sistemą arba normų rinkinį, nustatytą pagal toje valstybėje galiojančias normas. Jei tokių normų nėra, taikoma teisės sistema ar normų rinkinys, su kuriuo sutuoktiniai yra glaudžiausiai susiję.

Pagrindimas

Atitinka Paveldėjimo reglamento 37 straipsnį.

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl reglamento
25 b straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

25b straipsnis

Šio reglamento netaikymas vidaus teisės kolizijoms

Valstybė narė, kurią sudaro keli teritoriniai vienetai, kurių kiekvienas turi savo sutuoktinių turto teisinį režimą reglamentuojančias teisės normas, šio reglamento neprivalo taikyti teisės kolizijoms, atsirandančioms tik tarp tokių vienetų.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 38 straipsnį.)

Pagrindimas

Atitinka Paveldėjimo reglamento 38 straipsnį.

Pakeitimas 75
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Bet kuri suinteresuotoji šalis, kuri

2. Bet kuris suinteresuotasis asmuo, kuris

teismo sprendimo pripažinimo klausimą *iškelia* kaip pagrindinį ginčo klausimą, gali **Reglamento (EB) Nr. 44/2001 [38–56] straipsniuose** numatyta tvarka kreiptis dėl šio teismo sprendimo pripažinimo.

iškelia teismo sprendimo pripažinimo klausimą kaip pagrindinį ginčo klausimą, gali **31b–31o straipsniuose** numatyta tvarka kreiptis dėl to teismo sprendimo pripažinimo.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 39 straipsnį.)

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, **į kurią kreipiamasi**, viešajai tvarkai;

Pakeitimas

a) *toks* pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, **kurioje prašoma jį pripažinti**, viešajai tvarkai (*ordre public*);

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 40 straipsnį.)

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) bylos iškėlimo arba lygiavertis dokumentas *neįteiktas į teismą neatvykusiam* atsakovui laiku ir tokiu būdu, kad jis galėtų *pasiruošti* gynybai, *nebent jis* neužginčijo teismo sprendimo, **nors galėjo tai padaryti**;

Pakeitimas

b) bylos iškėlimo arba lygiavertis dokumentas *nebuvo įteiktas į teismo procesą neįstojusiam* atsakovui laiku ir tokiu būdu, kad jis galėtų *pasirengti* gynybai, *išskyrus atvejus, kai atsakovas* neužginčijo teismo sprendimo, **nors turėjo galimybę tai padaryti**;

Pakeitimas 78
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) jis nesuderinamas su valstybėje narėje, **į kurią kreipiamasi**, priimtu teismo sprendimu byloje tarp tų pačių šalių;

Pakeitimas

c) jis nesuderinamas su valstybėje narėje, **kurioje prašoma jį pripažinti**, priimtu teismo sprendimu byloje tarp tų pačių šalių;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 40 straipsnį.)

Pakeitimas 79
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) jis nesuderinamas su anksčiau kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje priimtu teismo sprendimu byloje, ***iškeltoje*** dėl to paties dalyko, tuo pačiu pagrindu *ir tarp tų pačių šalių, jei anksčiau priimtas sprendimas tenkina reikiamas jo pripažinimo valstybėje narėje, ***į kurią kreipiamasi, sąlygas.****

Pakeitimas

d) jis nesuderinamas su anksčiau kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje priimtu teismo sprendimu byloje *tarp tų pačių šalių* dėl to paties dalyko *ir tuo pačiu pagrindu, su sąlyga, kad* anksčiau priimtas teismo sprendimas *atitinka būtinas jo pripažinimo sąlygas* valstybėje narėje, ***kurioje prašoma jį pripažinti.***

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 40 straipsnį.)

Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

*Jokiu atveju **užsienio** teismo sprendimas negali būti peržiūrimas iš esmės.*

Pakeitimas

*Jokiomis aplinkybėmis **valstybėje narėje priimtas** teismo sprendimas negali būti peržiūrimas iš esmės.*

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 41 straipsnį.)

Pakeitimas 81
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės, ***į kurią kreiptasi su prašymu*** pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, teismas gali sustabdyti bylos nagrinėjimą, jeigu teismo sprendimas apskūstas įprasta tvarka.

Pakeitimas

Valstybės narės, ***kurioje prašoma*** pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, teismas gali sustabdyti bylos nagrinėjimą, jeigu ***kilmės valstybėje narėje*** šis teismo sprendimas buvo apskūstas įprasta tvarka.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 42 straipsnį.)

Pakeitimas 82
Pasiūlymas dėl reglamento
31 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Vienoje valstybėje narėje priimti ir joje vykdytini teismo sprendimai kitose valstybėse narėse **vykdomi pagal Reglamento (EB) Nr. 44/2001 [38–56 ir 58] straipsnius.**

Pakeitimas

Valstybėje narėje priimti ir toje valstybėje vykdytini teismo sprendimai **yra vykdytini ir** kitose valstybėse narėse, **kai kurio nors suinteresuotojo asmens prašymu jie buvo paskelbti vykdytiniais kitoje valstybėje narėje 31b–31o straipsniuose numatyta tvarka.**

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 43 straipsnį.)

Pakeitimas 83
Pasiūlymas dėl reglamento
31 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31a straipsnis

Nuolatinės gyvenamosios vietos nustatymas

Norėdamas nustatyti, ar laikantis 31b–31o straipsniuose numatytos tvarkos šalies nuolatinė gyvenamoji vieta yra vykdymo valstybėje narėje, teismas, į kurį kreiptasi, taiko tos valstybės narės vidaus teisę.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 44 straipsnį.)

Pakeitimas 84
Pasiūlymas dėl reglamento
31 b straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31b straipsnis

Teritorinė jurisdikcija

1. Prašymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pateikiamas vykdymo valstybės narės teisme ar kompetentingoje institucijoje, apie kurį (-ią) ta valstybė

narė pranešė Komisijai pagal 37 straipsnį.

2. Teritorinė jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į šalies, kurios atžvilgiu reikalaujama vykdyti teismo sprendimą, nuolatinę gyvenamąją vietą arba vykdymo vietą.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 45 straipsnį.)

Pakeitimas 85
Pasiūlymas dėl reglamento
31 c straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31c straipsnis

Procedūra

1. Prašymo pateikimo procedūrą reglamentuoja vykdymo valstybės narės teisė.

2. Nereikalaujama, kad pareiškėjas vykdymo valstybėje narėje turėtų pašto adresą arba įgaliotą atstovą.

3. Prie prašymo pridedami šie dokumentai:

a) teismo sprendimo kopija, atitinkanti sąlygas, būtinas jos autentiškumui patvirtinti;

b) liudijimas, išduotas kilmės valstybės narės teismo arba kompetentingos institucijos, naudojant formą, nustatytą laikantis 37c straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, nedarant poveikio 31d straipsnio taikymui.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 46 straipsnį.)

Pakeitimas 86
Pasiūlymas dėl reglamento
31 d straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31d straipsnis

Liudijimo nepateikimas

1. Nepateikus 31c straipsnio 3 dalies b punkte nurodyto liudijimo, teismas arba kompetentinga institucija gali nustatyti jo pateikimo terminą arba priimti lygiavertį dokumentą ar, jeigu ji mano, kad turi pakankamai informacijos, leisti nepateikti minėto liudijimo.

2. Jei teismas ar kompetentinga institucija to prašo, pateikiamas dokumentų vertimas raštu. Vertimas raštu turi būti atliktas asmens, turinčio teisę atlikti vertimus raštu vienoje iš valstybių narių.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 47 straipsnį.)

Pakeitimas 87 Pasiūlymas dėl reglamento 31 e straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31e straipsnis

Teismo sprendimo paskelbimas vykdytinu

Teismo sprendimas paskelbiamas vykdytinu nedelsiant po to, kai užbaigiami 31c straipsnyje numatyti formalumai, neatliekant peržiūros pagal 27 straipsnį. Šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, šiame proceso etape neturi teisės teikti pareiškimų dėl prašymo.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 48 straipsnį.)

Pakeitimas 88 Pasiūlymas dėl reglamento 31 f straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31f straipsnis

Pranešimas apie teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu

1. Apie teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pareiškėjui nedelsiant pranešama vykdymo valstybės narės teisėje nustatyta tvarka.

2. Pranešimas apie teismo sprendimo paskelbimą vykdytinu įteikiamas šaliai, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, pridedant teismo sprendimą, jei jis šiai šaliai dar nebuvo įteiktas.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 49 straipsnį.)

Pakeitimas 89
Pasiūlymas dėl reglamento
31 g straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31g straipsnis

Teismo sprendimo dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu apskundimas

- 1. Bet kuri iš šalių gali apskusti teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu.*
- 2. Skundas pateikiamas teisme, apie kurį atitinkama valstybė narė pranešė Komisijai pagal 37 straipsnį.*
- 3. Skundas nagrinėjamas laikantis taisyklių, reglamentuojančių ginčo teiseną.*
- 4. Jeigu šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, neįstoja į procesą teisme, kuriame nagrinėjamas pareiškėjo skundas, taikomas 11 straipsnis, net jei šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta nėra vienoje iš valstybių narių.*
- 5. Skundas dėl teismo sprendimo dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pateikiamas per 30 dienų nuo sprendimo įteikimo dienos. Jeigu šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei valstybė*

narė, kurioje teismo sprendimas buvo paskelbtas vykdytinu, terminas skundai pateikti yra 60 dienų ir skaičiuojamas nuo teismo sprendimo įteikimo minėtai šaliai asmeniškai arba pristatymo į jos gyvenamąją vietą dienos. Šis terminas negali būti pratęstas dėl atstumo.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 50 straipsnį.)

Pakeitimas 90
Pasiūlymas dėl reglamento
31 h straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31h straipsnis

Teismo sprendimo dėl skundo ginčijimo tvarka

Teismo sprendimas dėl skundo gali būti užginčytas tik laikantis procedūros, apie kurią atitinkama valstybė narė pranešė Komisijai pagal 37 straipsnį.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 51 straipsnį.)

Pakeitimas 91
Pasiūlymas dėl reglamento
31 i straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31i straipsnis

Atsisakymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu ar tokio paskelbimo atšaukimas

Teismas, kuriame pateiktas skundas pagal 31f arba 31h straipsnį, teismo sprendimo paskelbimą vykdytinu atmeta arba atšaukia tik remdamasis vienu iš 27 straipsnyje nustatytų pagrindų. Teismas priima sprendimą nedelsdamas.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 52 straipsnį.)

Pakeitimas 92
Pasiūlymas dėl reglamento
31 j straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31j straipsnis

Proceso sustabdymas

Teismas, kuriame pateikiamas skundas pagal 31g arba 31h straipsnį, šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, prašymu sustabdo procesą, jeigu kilmės valstybėje narėje buvo sustabdytas teismo sprendimo vykdymas dėl pateikto skundo.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 53 straipsnį.)

Pakeitimas 93
Pasiūlymas dėl reglamento
31 k straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31k straipsnis

Laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemonės

- 1. Jei teismo sprendimas turi būti pripažintas pagal šį skyrių, niekas nekliudo pareiškėjui pagal vykdymo valstybės narės teisę pasinaudoti laikinosiomis, įskaitant apsaugos, priemonėmis, nereikalaujant, kad teismo sprendimas būtų paskelbtas vykdytinu pagal 31e straipsnį.*
- 2. Teismo sprendimą paskelbus vykdytinu, įstatymų numatyta tvarka leidžiama imtis bet kokių apsaugos priemonių.*
- 3. Per laikotarpį, kuris 31g straipsnio 5 dalyje nustatytas pateikti skundai dėl sprendimo paskelbimo vykdytinu, ir iki tokio skundo išnagrinėjimo negalima imtis sprendimo vykdymo priemonių, išskyrus apsaugos priemones, nukreiptas į šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, turtą.*

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 54 straipsnį.)

Pakeitimas 94
Pasiūlymas dėl reglamento
31 l straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31l straipsnis

Dalinis vykdytinumas

- 1. Kai teismo sprendimas buvo priimtas dėl kelių reikalavimų ir jis negali būti paskelbtas vykdytinu visų šių reikalavimų atžvilgiu, teismas arba kompetentinga institucija paskelbia vykdytinu teismo sprendimą dėl vieno ar dėl kelių reikalavimų.**
- 2. Pareiškėjas gali prašyti, kad vykdytinomis būtų paskelbtos tik tam tikros teismo sprendimo dalys.**

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 55 straipsnį.)

Pakeitimas 95
Pasiūlymas dėl reglamento
31 m straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31m straipsnis

Teisinė pagalba

Pareiškėjas, kuris kilmės valstybėje narėje pasinaudojo visa ar daline teisine pagalba arba buvo atleistas nuo bylinėjimosi išlaidų, turi teisę bet kokiame procese dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu naudotis vykdymo valstybės narės teisėje nustatytais palankiausiomis teisinės pagalbos arba atleidimo nuo bylinėjimosi išlaidų sąlygomis.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 56 straipsnį.)

Pakeitimas 96
Pasiūlymas dėl reglamento
31 n straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31n straipsnis

Garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato reikalavimo netaikymas

Iš šalies, kuri vienoje iš valstybių narių kreipiasi dėl kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo pripažinimo, vykdytinumo ar vykdymo, negali būti reikalaujama pateikti garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato, kad ir kaip jie būtų apibūdinti, remiantis tuo, kad ši šalis yra užsienio šalies pilietis, arba tuo, kad jos nuolatinė gyvenamoji vieta (angl. domicile) arba gyvenamoji vieta nėra vykdymo valstybėje narėje.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 57 straipsnį.)

Pakeitimas 97
Pasiūlymas dėl reglamento
31 o straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31o straipsnis

Mokesčio, rinkliavos ar atlygio netaikymas

Vykdymo valstybėje narėje procese dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu negali būti nustatomas mokestis, rinkliava ar atlygis, apskaičiuoti pagal ginčo vertę.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 58 straipsnį.)

Pakeitimas 98
Pasiūlymas dėl reglamento
32 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Autentiškų dokumentų ***pripažinimas***

Autentiškų dokumentų ***priėmimas***

1. Vienoje valstybėje narėje **parengti autentiški dokumentai pripažįstami kitose valstybėse narėse, jei šių dokumentų galiojimas nėra užginčijamas pagal taikytiną teisę ir jei jų pripažinimas akivaizdžiai neprieštarauja** valstybės narės, **į kurią kreipiamasi, viešajai tvarkai.**

1. Vienoje iš valstybių narių **sudarytas autentiškas dokumentas kitoje valstybėje narėje turi tokią pačią įrodomąją galią kaip ir kilmės valstybėje narėje arba kuo panašesnę galią su sąlyga, kad tai akivaizdžiai nepažeidžia atitinkamos valstybės narės viešosios tvarkos (ordre public).**

Asmuo, pageidaujantis pasinaudoti autentišku dokumentu kitoje valstybėje narėje, gali prašyti institucijos, kuri sudaro autentišką dokumentą kilmės valstybėje narėje, užpildyti formą, nustatytą laikantis 37c straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, aprašant įrodomąją galią, kurią autentiškas dokumentas turi kilmės valstybėje narėje.

1a. Ieškiniai, susiję su autentiško dokumento autentiškumu, pateikiami kilmės valstybės narės teismuose, o sprendimai dėl jų priimami pagal tos valstybės teisę. Užginčytas autentiškas dokumentas kitoje valstybėje narėje neturi jokios įrodomosios galios, kol ieškinys nagrinėjamas kompetentingame teisme.

1b. Ieškiniai, susiję su autentiškuose dokumentuose užfiksuotais teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais, pateikiami teismuose, turinčiuose jurisdikciją pagal šį reglamentą, o sprendimai dėl jų priimami pagal teisę, taikytiną pagal III skyrių arba nustatytą pagal 36 straipsnį. Užginčytas autentiškas dokumentas valstybėje narėje, kuri nėra kilmės valstybė narė, neturi jokios įrodomosios galios užginčyto klausimo atžvilgiu, kol ieškinys nagrinėjamas kompetentingame teisme.

1c. Jei proceso rezultatai valstybės narės teisme priklauso nuo to, kaip bus išspręstas nepagrindinis klausimas, susijęs su teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais, užfiksuotais su sutuoktinių turto teisiniu režimu susijusiame autentiškame dokumente, tas teismas turi jurisdikciją to klausimo atžvilgiu.

2. Autentiškų dokumentų pripažinimo pasekmė yra ta, kad dokumentų turinys įgyja įrodomąją galią ir jiems taikoma paprasta galiojimo prezumpcija.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 59 straipsnį.)

Pakeitimas 99
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

1. **Pateikus prašymą, vienoje valstybėje narėje parengti ir vykdytini dokumentai** paskelbiami vykdytinais kitoje valstybėje narėje **Reglamento (EB) Nr. 44/2001 [38–57] straipsniuose** numatyta tvarka.

2. Teismas, kuriam pareiškiamas ieškinys pagal Reglamento (EB) Nr. 44/2001 [43 ir 44] straipsnius, gali atsisakyti priimti arba panaikinti sprendimą, kuriuo konstatuojamas autentiško dokumento vykdytinumas, tik tuomet, jei jo vykdymas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, į kurią kreipiamasi, viešajai tvarkai.

Pakeitimas

1. **Autentiškas dokumentas, kuris yra vykdytinas kilmės valstybėje narėje, paskelbiamas vykdytinu** kitoje valstybėje narėje **bet kurio suinteresuotojo asmens prašymu 31b–31o straipsniuose** numatyta tvarka.

1a. Taikant 31c straipsnio 3 dalies b punktą, autentišką dokumentą sudariusi institucija bet kurio suinteresuotojo asmens prašymu išduoda liudijimą, naudodama formą, nustatytą laikantis 37c straipsnio 2 dalyje nurodytos patarimosios procedūros.

2. Teismas, kuriame pateiktas skundas pagal 31g arba 31h straipsnius, atsisako paskelbti dokumentą vykdytinu arba tokį paskelbimą atšaukia tik tuo atveju, jei autentiško dokumento vykdymas akivaizdžiai pažeidžia vykdymo valstybės narės viešąją tvarką (ordre public).

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 60 straipsnį.)

Pakeitimas 100
Pasiūlymas dėl reglamento
34 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Teisminių susitarimų **pripažinimas** ir vykdytinumas

Teisminiai susitarimai, vykdytini kilmės

Pakeitimas

Teisminių susitarimų vykdytinumas

1. Teisminiai susitarimai, kurie yra

valstybėje narėje, *bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu pripažįstami* ir paskelbiami vykdytinais kitoje valstybėje narėje *tokiomis pat sąlygomis, kaip ir autentiški dokumentai*. Teismas, kuriam *pareiškiamas ieškinys* pagal *Reglamento (EB) Nr. 44/2001 [42 arba 44]* straipsnius, atsisako *priimti arba panaikina sprendimą, kuriuo konstatuojamas teismo susitarimo vykdytinumas*, tik *tuomet*, jei *jo vykdymas akivaizdžiai prieštarauja vykdančiosios valstybės narės viešajai tvarkai*.

vykdytini kilmės valstybėje narėje, paskelbiami vykdytinais kitoje valstybėje narėje *bet kurio suinteresuotojo asmens prašymu 31b–31o straipsniuose* numatyta tvarka.

1a. Taikant 31c straipsnio 3 dalies b punktą, susitarimą patvirtinęs teismas arba teismas, kuriame jis buvo sudarytas, bet kurio suinteresuotojo asmens prašymu išduoda liudijimą, naudodamas formą, nustatytą laikantis 37c straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

1b. Teismas, kuriam pateiktas skundas pagal 31g arba 31h straipsnius, atsisako paskelbti teisinius susitarimus vykdytinais ar tokių paskelbimų atšaukia tik tuo atveju, jei teisminis susitarimas akivaizdžiai pažeidžia vykdymo valstybės narės viešąją tvarką (ordre public).

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 61 straipsnį.)

Pakeitimas 101
Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Poveikis tretiesiems asmenims

Pakeitimas

Trečiųjų asmenų apsauga

Pakeitimas 102
Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Tačiau *valstybės narės teisėje gali būti numatyta, kad sutuoktinių turto teisiniam*

Pakeitimas

2. Tačiau *vieno iš sutuoktinių ir trečiojo asmens teisiniuose santykiuose nė vienas*

režimui taikytina teise sutuoktinis negali remtis prieš trečiąjį asmenį, jei vienas ar kitas turi įprastinę gyvenamąją vietą jos teritorijoje ir jei neįvykdytos šioje teisėje numatytos registravimo ar viešinimo sąlygos, nebent trečiasis asmuo žinojo arba turėjo žinoti, kurios valstybės teisė taikytina sutuoktinių turto teisiniam režimui.

iš sutuoktinių negali remtis sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytina teise, jei su trečiuoju asmeniu teisiniais santykiais susieto sutuoktinio ir trečiojo asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra toje pačioje valstybėje, kuri nėra valstybė, kurios teisė yra taikytina sutuoktinių turto teisiniam režimui. Tokiais atvejais to sutuoktinio ir to trečiojo asmens įprastinės gyvenamosios vietos valstybės teisė taikoma sutuoktinių turto teisinio režimo poveikiui trečiajam asmeniui.

Pakeitimas 103
Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, teisėje gali būti numatyta šio straipsnio 2 dalyje nustatytajai analogiška sutuoktinio ir trečiojo asmens teisinių santykių, susijusių su šiuo nekilnojamoju turtu, norma.

Pakeitimas

3. 2 dalis netaikoma, jei:

- a) trečiasis asmuo žinojo arba turėjo žinoti apie sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytiną teisę arba*
- b) buvo laikomasi sutuoktinių turto teisinio režimo registravimo ir viešinimo reikalavimų pagal trečiojo asmens ir su juo teisiniais santykiais susieto sutuoktinio įprastinės gyvenamosios vietos valstybės teisę, arba*
- c) buvo laikomasi sutuoktinių turto teisinio režimo registravimo ir viešinimo reikalavimų dėl nekilnojamojo daikto pagal nekilnojamojo daikto vietos valstybės teisę.*

Pakeitimas 104
Pasiūlymas dėl reglamento
-36 straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-36 straipsnis

Įprastinė gyvenamoji (buveinės) vieta

1. Šiame reglamente įmonių, asociacijų ir kitų juridinio asmens statusą turinčių subjektų įprastinė buveinės vieta yra centrinės jų administracijos buveinės vieta.

Fizinio asmens, vykdančio verslą, įprastinė gyvenamoji vieta yra pagrindinė jo verslo vieta.

2. Jei teisiniai santykiai atsiranda veiklą vykdant padaliniui, atstovybei ar kitam filialui arba jei pagal sutartį vykdymas yra tokio padalinio, atstovybės ar filialo pareiga, įprastinė buveinės vieta laikoma šio padalinio, atstovybės ar kitokio filialo buveinės vieta.

3. Nustatant įprastinę gyvenamąją (buveinės) vietą lemiamas yra teisinių santykių atsiradimo momentas.

Pagrindimas

Ši nuostata prasminga, ypač atsižvelgiant į trečiųjų asmenų apsaugos nuostatas. Ji derinama su Reglamento „Roma I“ 10 straipsniu.

Pakeitimas 105

Pasiūlymas dėl reglamento

37 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) teismų ar institucijų, kurios turi kompetenciją nagrinėti prašymus dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pagal 31b straipsnio 1 dalį bei skundus dėl teismo sprendimų dėl tokių prašymų pagal 31g straipsnio 2 dalį, pavadinimus ir kontaktinius duomenis;

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 78 straipsnio 1 dalies a punktą.)

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl reglamento
37 straipsnio 1 dalies b b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) teismo sprendimo dėl apeliacinio skundo ginčijimo tvarką, nurodytą 31h straipsnyje;

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl reglamento
37 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Valstybės narės **praneša Komisijai** apie bet kokius vėlesnius **šių nuostatų** pakeitimus.

2. Valstybės narės **informuoja Komisiją** apie bet kokius vėlesnius **tos informacijos** pakeitimus.

Pakeitimas 108

Pasiūlymas dėl reglamento
37 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. *Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis* pateiktą informaciją Komisija viešai paskelbia tinkamomis priemonėmis, visų pirma Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose interneto svetainėje.

3. *Visą pagal 1 ir 2 dalis* pateiktą informaciją Komisija **paprasta forma** paskelbia viešai naudodama tinkamas priemones, visų pirma per Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose interneto svetainę *įvairiomis kalbomis*.

Valstybės narės užtikrina, kad šioje daugiakalbėje interneto svetainėje pateikta informacija būtų prieinama per bet kurią oficialią jų sukurtą svetainę, visų pirma pateikdamos nuorodą į Komisijos interneto svetainę.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 78 straipsnio 3 dalį.)

Pakeitimas 109

Pasiūlymas dėl reglamento 37 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Komisija pradeda taikyti atitinkamų teismo pareigūnų ir teisininkų informavimo ir mokymo sistemą ir šiuo tikslu sukuria interaktyvų portalą, veikiantį visomis oficialiomis Europos Sąjungos institucijų kalbomis, ir profesinės patirties bei praktikos mainų sistemą.

Pakeitimas 110

Pasiūlymas dėl reglamento 37 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

37a straipsnis

2 straipsnio 1a dalyje nurodyto informacijos sąrašo nustatymas ir vėlesnis keitimas

1. Komisija, remdamasi valstybių narių pranešimais, nustato 2 straipsnio 1a dalyje nurodytą kitų institucijų ir teisės specialistų sąrašą.

2. Valstybės narės informuoja Komisiją apie bet kokius vėlesnius tame sąraše esančios informacijos pakeitimus. Komisija atitinkamai pataiso šį sąrašą.

3. Šį sąrašą ir visus vėlesnius jo pakeitimus Komisija skelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

4. Visą pagal 1 ir 2 dalis pateiktą informaciją Komisija paskelbia viešai naudodama visas kitas tinkamas priemones, visų pirma per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 79 straipsnį.)

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl reglamento
37 b straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

37b straipsnis

31c, 32, 33 ir 34 straipsniuose nurodytų liudijimų ir formų nustatymas ir vėlesnis keitimas

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi ir vėliau iš dalies keičiami 31c, 32, 33 ir 34 straipsniuose nurodyti liudijimai ir formos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37c straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 80 straipsnį.)

Pakeitimas 112
Pasiūlymas dėl reglamento
37 c straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

37c straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

(Atitinka Reglamento (ES) Nr. 650/2012 81 straipsnį.)

Pakeitimas 113
Pasiūlymas dėl reglamento
39 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. III skyriaus nuostatos taikomos tik sutuoktiniams, kurie santuoką **sudarė** arba jų turto teisiniui režimui taikytiną teisę

3. III skyriaus nuostatos taikomos tik sutuoktiniams, kurie pradėjus taikyti šį

pasirinko jau pradėjus taikyti šį reglamentą.

reglamentą

a) sudarė santuoką arba

b) pasirinko jų turto teisiniam režimui taikytiną teisę.

Susitarimas dėl taikytinos teisės, kuris buvo sudarytas iki [šio reglamento taikymo pradžios data], taip pat galioja, jei įvykdytos III skirsnio sąlygos arba jei jis galioja pagal teisę, taikytiną taikytinos teisės pasirinkimo momentu pagal atitinkamas tarptautinės privatinės teisės nuostatas.